

STARFSREGLUR

um presta.

I. Um starfsskyldur þjónandi presta þjóðkirkjunnar.

Almennt.

1. gr.

Prestur er skyldur að sinna starfi sínu samkvæmt þeirri köllun sem hann hefur hlotið og vígslubrési, svo og samkvæmt þeim lögum og reglum sem um starf hans gilda á hverjum tíma. Enn fremur ber prestur að fara að ákvæðum ráðningarsamnings, ef því er að skipta og erindisbréfs.

Prestur sér til þess, svo sem honum er fært, að allt starf þjóðkirkjunnar í prestakallinu eða á starfssviði hans að öðru leyti gangi vel og greiðlega fyrir sig. Prestur ber að sýna nauðsynlegt frumkvæði til að svo megi verða.

Prestur ber að gæta ýrustru hagkvæmni við embættisrekstur sinn í hvívetna.

Prestur ber að hlýða löglegu boði tilsjónarmanns síns.

Prestur ber að vera viðlátinn í prestakalli sínu eða starfsstöð á þeim tíma sem fyrir mæli, samningar eða lög þjóða.

Prestur ber við rækslu starfa sinna að hafa samráð og samstarf við kirkjustjórnina, aðra presta, sóknarnefndir, starfsmenn safnaða og aðra þá aðila sem tengjast starfi hans eftir eðli málsins og því sem við getur átt.

Prestur ber að láta í té þá aukþjónustu eða afleysingaþjónustu sem óskað er eftir enda sé hún á starfssviði hans skv. starfsreglum þessum eða erindisbrési gegn launum skv. ákvæðum laga um starfsmenn ríkisins.

Prestur ber að viðhalda þekkingu sinni og menntun eftir föngum til að geta ávallt sem best sinnt starfi sínu.

Almenn ákvæði um presta.

2. gr.

Sóknarprestur ber að hafa samstarf um kirkjulega þjónustu innan hvers prófastsdæmis undir tilsjón prófests. Sóknarprestur ber að láta í té þá aukþjónustu í prófastsdæminu sem ákveðin er og að leysa af á vikulegum frídegi grannprests.

Samstarf presta skal skv. þessu m.a. lúta að:

- a) afleysingaþjónustu í sumarleyfum og á frídögum presta
- b) samvinnu um ýmsa kirkjulega þjónustu sem er með einhverjum hætti sameiginleg fyrir prófastsdæmið í heild eða hluta þess.

3. gr.

Biskupi er heimilt að fela sóknarpresti að annast bæði tiltekin verkefni og þjónustu utan prestakalls síns í samráði við prófast gegn þóknun og greiðslu kostnaðar.

4. gr.

Sóknarprestur er skyldur að taka að sér aukþjónustu sókna innan prófastsdæmis, ef þörf krefur, samkvæmt boði biskups gegn launum samkvæmt ákvæðum laga um starfsmenn ríkisins.

5. gr.

Sóknarprestur skal vera í fyrirsvari um kirkjulegt starf (safnaðarstarf) í sóknunum prestakalls síns og hafa forystu um mótun þess og skipulag.

6. gr.

Sóknarprestur skal í samráði við sóknarnefnd taka ákvörðun um hvernig afnotum af kirkju er háttað, sbr. starfsreglur um afnot af kirkjum og safnaðarheimilum, enda ber hann ábyrgð á því sem þar fer fram.

7. gr.

Sóknarprestur skal að jafnaði sitja sóknarnefndarfundi, starfsmannafundi, héraðsfundi og fundi er biskup og prófastur boða hann til, nema forföll hamli eða nauðsyn banni.

Sérstakar starfsskyldur presta.

8. gr.

Biskup, í samráði við hlutaðeigandi prest, prófast og sóknarnefnd eða sóknarnefndir eða héraðsnefnd ef um héraðsprest er að ræða, gefur út erindisbréf fyrir hvern prest þjóðkirkjunnar, er lýsir almennum og sérstökum starfsskyldum prestsins. Erindisbréf skal vera í fullu samræmi við vígslubríf prests og ráðningarsamning, ef því er að skipta. Við gerð erindisbréfs ber að gæta samræmis við ákvörðun um skiptingu starfa ef um slíkt er að ræða.

Ef því er að skipta, skal við gerð erindisbréfs, hafa samráð við stofnun eða annan þann aðila sem prestur kann að vera ráðinn hjá eða starfa fyrir og aðra þá sem kunna að hafa hagsmuna að gæta eða tengjast starfi prests með þeim hætti að eðlilegt eða heppilegt sé að samráð sé haft.

9. gr.

Breyta má erindisbréfi prests ef nauðsynlegt þykir, þegar svo stendur á sem hér segir:

- a) breyting hefur verið gerð á skipan sókna, prestakalla eða prófastsdæma
- b) þegar endurskoðuð er skipting starfa í prestaköllum þar sem fleiri en einn prestur er
- c) tekin er upp ný prestspjónusta héraðsprests eða sérþjónustuprests
- d) forsendur erindisbréfs hafa breyst eða eru ekki til staðar
- e) nýjar forsendur koma til, nýjar aðstæður skapast eða sérstök tilvik ber að höndum
- f) presti er falið verkefni á grundvelli 37. gr. starfsreglna þessara.

10. gr.

Prófastur skal ótilkvaddur hafa gætur á því hvort breyta þurfi erindisbréfi prests. Beiðni um breytingu getur komið frá hlutaðeigandi presti og sóknarnefnd eða sóknarnefndum, eða stofnun sem prestur vinnur hjá, ef því er að skipta. Einnig getur prestur, sem vinnur að einhverju leyti með hlutaðeigandi presti, óskað breytingar.

11. gr.

Í erindisbréfi prests skal, eftir því sem við getur átt, greina eftirfarandi atriði svo glögglega sem verða má:

- a) skyldu prests til viðveru og bakvakta
- b) messuskyldu í sóknarkirkjum og kapellum í prestakalli
- c) skyldu til að færa lögboðnar embættisbækur, skrár og til að sinna lögboðinni skjalagerð vegna embættisins
- d) skyldu til að eiga frumkvæði að og taka þátt í gerð starfs-, rekstrar- og fjárhagsætlana sóknar samkvæmt starfsreglum þar um
- e) skyldu til hagsmunagæslu vegna prestsseturs og samstarfs við stjórn prestssetrasjóðs, sbr. l. nr. 137 31. desember 1993, ef prestur nýtur prestsseturs
- f) skyldu til aukþjónustu og afleysingþjónustu

- g) fasta viðtalstíma prests að lágmarki
- h) skyldu til að sinna aukaverkum og undirbúningi þeirra
- i) ákvæði um helgistundir og vitjanir á sjúkrastofnanir og sambýli á vegum heilbrigðisþjónustunnar
- j) ákvæði um önnur verk ótalin sem nauðsynlegt eða eðlilegt þykir að sinna.

12. gr.

Rísi ágreiningur um túlkun á erindisbréfi, geti prestur ekki sætt sig við erindisbréf eða sé ekki fallist á beiðni um breytingar á erindisbréfi má vísa málinu til úrskurðar biskups. Sá er krefst úrskurðar skal gera skriflega grein fyrir máli sínu og kröfum sem hann hefur uppi. Biskup aflar umsagnar allra hlutaðeigandi og óskar gagnkrafna ef einhverjar eru. Biskup úrskurðar að því búnu um ágreininginn.

II. Um val og veitingu prestsembætta.

Auglýsingar.

13. gr.

Biskup Íslands skal auglýsa laust embætti í Lögbirtingablaði og á öðrum opinberum vettvangi og skal umsóknarfrestur ekki vera skemmri en fjórar vikur frá útgáfudegi blaðsins. Beri auglýsing ekki árangur skal embættið auglýst að nýju. Skal að jafnaði auglýsa innan þriggja mánaða frá birtingu fyrri auglýsingar skv. 1. mgr., en ef sérstaklega stendur á, má fresta að auglýsa um allt að ár í senn. Beri auglýsing ekki árangur skal auglýsa að nýju samkvæmt ákvæðum 3. og 4. ml.

Í auglýsingu skal eftirtalið koma fram:

- a) hver skipi í embættið eða ráði til starfans, frá hvaða tíma og til hve langs tíma
- b) hver skipunar- eða ráðningarkjör eru
- c) hvort prestssetur fylgi - og ef svo er - að það sé með þeim réttindum og skyldum sem því fylgi að lögum
- d) hvort lögð sé sérstök áhersla á hæfni umsækjenda til að sinna tilteknum þáttum safnaðarstarfs
- e) að umsækjendur geri grein fyrir persónulegum upplýsingum, menntun sinni, starfsferli og öðru því sem þeir óska að taka fram
- f) hvar unnt sé að fá nánari upplýsingar um embættið, starfskjör, erindisbréf, helstu lög og reglur sem um starfið gilda, svo og prestssetur ef því er að skipta
- g) hvaða reglur gildi um breytingar á starfsskyldum
- h) hvenær umsóknarfrestur rennur út
- i) hvert umsóknir skuli senda
- j) ákvæði um skilyrði almennra kosninga skv. 20. gr.

Skýlt er, sé þess óskað, að veita almenningi aðgang að upplýsingum um nöfn og starfsheiti umsækjenda þegar umsóknarfrestur er liðinn.

Val sóknarprestis og prests sem starfar í prestakalli.

14. gr.

Að liðnum umsóknarfresti sendir biskup valnefnd umsóknir þeirra er sótt hafa um, enda hafi ekki borist ósk um almennar prestskosningar innan tilskilins frests.

15. gr.

Valnefnd velur sóknarprest og prest. Hún skal skipuð viðkomandi vígslubiskupi, prófasti og fimm fulltrúum prestakalls. Fulltrúar prestakalls og jafnmargir varamenn þeirra eru valdir til fjögurra ára á sóknarnefndarfundi eða á sameiginlegum fundi sóknarnefnda í

prestaköllum þar sem sóknir eru fleiri en ein. Það val skal fara fram að loknum fyrstu sóknarnefndarkosningum eftir gildistöku þessara reglna. Sé ein sókna prestakallsins fjölmennari en hinar samanlagt skulu varamenn hennar einnig taka þátt í vali fulltrúanna. Þess skal gætt að sanngirni gagnvart íbúafjölda sóknanna ráði við val fulltrúa.

16. gr.

Biskup felur vígslubiskupi að boða valnefnd til fundar innan tilskilins frests.

Fundir valnefndar eru lokaðir. Á fyrsta fundi skulu umsóknir ásamt fylgigögnum skv. 4. ml. 17. gr. liggja frammi til athugunar. Þeim presti sem áfram þjónar í prestakallinu skal boðið að tjá sig um umsækjendur við valnefndina sé hann sjálfur ekki einn umsækjendanna.

17. gr.

Við mat á hæfni umsækjenda skal valnefnd m.a. líta til menntunar þeirra, starfsaldurs, starfsreynslu og starfsferils. Sé áskilin sérstök þekking eða reynsla í auglýsingu um laust embætti eða starf er að öðru leyti mjög sérhæft, skal meta umsækjendur eftir því hvernig þeir uppfylla þau sérstöku skilyrði. Við val samkvæmt ofanskráðu skal gæta ákvæða jafnréttislaga nr. 28/1991. Valnefnd aflar þeirra gagna og upplýsinga sem hún telur að öðru leyti þörf. Nefndin boðar alla umsækjendur á sinn fund. Nefndin skal hraða störfum svo sem kostur er.

18. gr.

Við ákvörðun í valnefnd telst það samstaða ef enginn mótmælir niðurstöðu. Hjáseta rýfur ekki samstöðu. Valnefnd skal reiðubúin að rökstyðja ákvörðun sína verði eftir því leitað af þeim sem eiga hagsmuni í málinu.

Náist ekki samstaða skila valnefndarmenn álitum sínum til biskups sem sker úr.

Biskup skal setja leiðbeinandi reglur fyrir valnefndir.

19. gr.

Vígslubiskup sendir biskupi þegar í stað niðurstöðu fundar valnefndar.

Ef um embætti sóknarprests er að ræða sendir biskup kirkjumálaráðherra niðurstöðu valnefndar.

Biskup skipar þann umsækjanda í prestsembætti sem valnefnd hefur náð samstöðu um.

Hafi ekki náðst samstaða í valnefnd ákveður biskup með hvaða umsækjanda hann mæli að skipaður verði.

Í annað hvort skipti sem embætti prests losnar getur biskup veitt embættið án afskipta valnefndar og skal þess þá getið í auglýsingu.

Almenn kosning.

20. gr.

Óski minnst þriðjungur atkvæðisbærra sóknarbarna í prestakalli þess, að almenn prestskosning fari fram er skylt að verða við því. Skrifleg ósk um kosningu skal hafa borist biskupi eigi síðar en að hálfum mánuði liðnum frá þeim degi er kallið var auglýst laust til umsóknar.

Fjöldi atkvæðisbærra manna miðast við þá sem eru skráðir í þjóðkirkjuna í prestakallinu samkvæmt þjóðskrá 1. desember næstliðinn. Ef ágreiningur rís um hvort almenn kosning eigi að fara fram úrskurðar yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar, sbr. starfsreglur um kjör til kirkjuþings og þingsköp, um það.

21. gr.

Jafnskjótt og biskup hefur fengið í hendur óskir frá lögboðnum fjölda atkvæðisbærri manna í prestakallinu um almenna kosningu, sbr. 12. gr., skal hann tilkynna kjörstjórn um framkomnar óskir. Kjörstjórn við kirkjuþingskjör, sbr. starfsreglur um kjör til kirkjuþings og þingsköp, er jafnframt kjörstjórn við almennar prestskosningar. Kjörstjórn getur kvatt prófast sér til liðsinnis við framkvæmd kosninga samkvæmt reglum þessum. Biskupsstofu ber að láta kjörstjórn í té nauðsynlega aðstöðu og þjónustu svo kjörstjórn geti rækt starfa sinn.

22. gr.

Kjörstjórn ákveður hvenær kosning skuli fara fram og annast prentun kjörseðla. Á kjörseðla skal prenta nöfn umsækjenda í stafrófsröð.

Kjörstjórn auglýsir hvenær og hvar kosning skuli fara fram og hverjir séu í kjöri. Í prestakalli, þar sem eru fleiri en ein sókn, skal kosning fara fram í öllum sóknum á sama degi.

Sóknamefndum er heimilt að sameinast um kjördeild, að fengnu samþykki kjörstjórnar.

23. gr.

Kjörstjórn annast gerð kjörskrár í hverri sókn. Skal hún lögð fram eigi síðar en fjórum vikum fyrir kjördag.

Kjörskrá skal liggja frammi til sýnis hið minnsta í tvær vikur á hentugum stað er kjörstjórn auglýsir samkvæmt því sem venja er að birta opinberar auglýsingar á þeim stað.

24. gr.

Hver sá, sem kæra vill að einhvern vanti á kjörskrá eða sé ofaukið þar, þarf að hafa afhent kjörstjórn kæru sína, ásamt rökum og gögnum máli sínu til stuðnings, eigi síðar en tveimur vikum fyrir kjördag. Sé kæran um það að einhver sé á skrá tekinn sem ekki hafi rétt til að standa þar skal kjörstjórn senda þeim sem yfir er kært eftirrit af kærinni.

Um aðfinnslum þær við kjörskrána, sem fram eru komnar, skal kjörstjórn úrskurða í síðasta lagi viku fyrir kjördag. Skal gefa þeim, er kæran varðar, kost á að tjá sig og koma að gögnum áður en kæran er úrskurðuð.

25. gr.

Úrskurði kjörstjórnar má kæra til yfirkjörstjórnar þjóðkirkjunnar, sbr. starfsreglur um kjör til kirkjuþings og þingsköp. Hún skal hafa úrskurðað fram komnar kærur degi fyrir kjördag. Eftir þetta verður engin breyting gerð á kjörskránni.

26. gr.

Á kjörskrá skal taka þá sem voru í íslensku þjóðkirkjunni og áttu lögheimili í prestakallinu 1. desember næstan á undan og hafa náð 16 ára aldri þegar kosning fer fram.

27. gr.

Þeir sem staddir eru eða gera ráð fyrir að vera staddir utan sinnar sóknar þegar kosning fer fram og af þeim sökum geta ekki sótt kjörfund hafa heimild til að greiða atkvæði utan kjörfundar.

Atkvæðagreiðsla utan kjörfundar fer fram hjá kjörstjórn og getur hún hafist þá er tvær vikur eru til kjördags.

Kjörstjórn auglýsir hvar og hvenær atkvæðagreiðsla utan kjörfundar fari fram.

Heimilt er að binda atkvæðagreiðslu við ákveðinn tíma á degi hverjum, þó eigi skemur en klukkustund. Tilgreina skal í fundargerðabók hverjir greiði atkvæði utan kjörfundar.

Kjörstjórn ákveður gerð atkvæðaseðla fyrir atkvæðagreiðslu utan kjörfundar og kveður nánar á um framkvæmd hennar.

28. gr.

Talning atkvæða fer fram hjá kjörstjórn er hún hefur fengið öll kjörgögn í hendur.

Kjörstjórn tilkynnir biskupi úrslit kosningar og sendir honum afrit úr gerðabók.

Ef um embætti sóknarprests er að ræða sendir biskup kirkjumálaráðherra úrslit kosningar.

29. gr.

Hafi helmingur kjósenda í prestakallinu greitt atkvæði og fái einhver umsækjenda meiri hluta greiddra atkvæða er kosningin bindandi og skal skipa þann umsækjanda í embættið. Að öðrum kosti ákvarðar ráðherra eða biskup hvern skuli skipa, að fenginni umsögn valnefndar prestakallsins um umsækjendur.

Nú er aðeins einn umsækjandi í kjöri og fer þá fram kosning með sama hætti.

Kjósendur, sem hafna vilja honum, skila auðum atkvæðaseðli.

30. gr.

Greiði helmingur kjósenda atkvæði en umsækjandi, sbr. 2. mgr. 29. gr., fær ekki fullan helming greiddra atkvæða er óheimilt að veita honum embættið.

31. gr.

Prestskosningar má kæra skriflega fyrir yfirkjörstjórn innan viku frá því að kosning fór fram. Getur yfirkjörstjórn ógilt kosninguna og fyrirskipað nýja ef verulegir gallar eru á undirbúningi eða framkvæmd hennar.

Áður en yfirkjörstjórn úrskurðar skal hún leita umsagnar kjörstjórnar.

32. gr.

Með þeim frávikum, sem starfsreglur þessar ákveða og eftir því sem við getur átt, skulu lög um kosningar til Alþingis gilda um framkvæmd prestskosninga.

Um héraðspresta.

33. gr.

Biskup skipar þann í embætti héraðsprests sem vígslubiskup mælir með að fenginni umsögn héraðsnefndar. Við mat á hæfni umsækjenda skal nefndin hafa til hliðsjónar menntun, starfsaldur, starfsferil og reynslu.

34. gr.

Héraðsprestur skal vera prófasti innan handar og aðstoðar í störfum hans.

35. gr.

Héraðsprestur annast reglulega messuafleysingu, þar sem ástæða þykir til.

36. gr.

Héraðsprestur aðstoðar prófast og presta við að skipuleggja fræðslumál á þjónustusvæði sínu, svo sem á sviði fermingarfræðslu, öldrunarstarfs, við barna- og æskulýðsstarf o.fl.

37. gr.

Um starfsskyldur héraðspresta gilda að öðru leyti ákvæði starfsreglna um starfsskyldur presta.

38. gr.

Um val á héraðspresti fer eftir ákvæðum um val á sóknarpresti og presti eftir því sem við getur átt.

39. gr.

Ef héraðsprestur er skipaður til þjónustu í fleiri en einu prófastsdæmi skal kveðið á um þjónustu hans í erindisbréfi sem biskup gefur út sbr. 8. gr. starfsreglna þessara. Þar skal sérstaklega kveðið á um hvaða prófastur fari með umsjón og hvernig hlutaðeigandi héraðsnefndum ber að uppfylla skyldur sínar gagnvart héraðspresti skv. 1. gr.

40. gr.

Söfnuður getur leitað heimildar biskups Íslands til þess að ráða sér prest til almennra eða sérstakra preststarfa. Um slíka ráðningu, ef heimiluð er, fari að reglum um val á sóknarpresti og presti.

Aukaþjónusta og setning.

41. gr.

Sé um tímabundin forföll eða leyfi skipaðs eða ráðins prests að ræða önnur en sumarleyfi, reglubundinn frídag eða skammvinn veikindi, eða sæki enginn um laust prests-embætti ákveður biskup, að höfðu samráði við hlutaðeigandi prófast, hvort grannprestur skuli gegna embættinu í aukapjónustu eða hvort setja skuli prest í embættið. Að jafnaði skal ekki veita aukapjónustu til lengri tíma en þriggja mánaða og ekki setja í embætti til lengri tíma en til árs í senn.

Ef um embætti sóknarprests er að ræða, skal biskup fara að fyrirætlum 1. mgr. við gerð tillagna til ráðherra um tímabundna setningu eða aukapjónustu.

III. Um verkaskipti.

42. gr.

Sóknarprestur og prestar ákveða hvernig skiptingu starfa þeirra í prestakallinu skuli háttáð í samráði við sóknarnefnd og skulu þeir gera sóknarnefnd og prófasti grein fyrir því skriflega.

43. gr.

Við verkaskipti skal taka af því mið að sóknarbörn njóti þjónustu samkvæmt því sem nánar er um mælt í I. kafla reglna þessara. Hafa ber hliðsjón af heildarskipulagi prestsþjónustu í prestakallinu og prófastsdæminu. Aukaverkum skal skipta jafnt milli presta eftir því sem við verður komið. Við ákvörðun um skiptingu starfa ber enn fremur að hafa hliðsjón af eftirtöldu:

- a) ábyrgð sóknarprests á starfrækslu embættisins
- b) vinnutíma og álagi sem fylgir einstökum verkefnum
- c) hvernig starf var auglýst og kynnt, ef því er að skipta
- d) sérstakri hæfni eða reynslu presta á ákveðnum sviðum
- e) stoðþjónustu annarra presta eða sérhæfðri prestsþjónustu sem kann að vera veitt í prestakallinu
- f) skyldu til að sinna aukapjónustu
- g) sérstökum atvikum eða aðstæðum í prestakalli ef því er að skipta sem gera nauðsynlegt að grípa til sérstakra eða óvenjulegra ráðstafana.

44. gr.

Breyta má skiptingu starfa hafi forsendur breyst. Fer um breytingar eftir ákvæðum 1. og 2. gr. starfsreglna þessara eftir því sem við getur átt.

Komi upp ágreiningur um skiptingu starfa skal málinu vísað til prófasts til úrlausnar. Prófastur leitar álits sóknarnefnda í prestakallinu og allra annarra hlutaðeigandi áður en hann ræður máli til lykta.

45. gr.

Starfsreglur þessar, sem settar eru skv. heimild í 35., 39., 43. og 59. gr. laga um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar nr. 78/1997, öðlast gildi 1. janúar 1999. Þær skal endurskoða innan tveggja ára frá setningu þeirra.

Ákvæði til bráðabirgða.

Setja skal prestum erindisbréf fyrir lok ársins 2000.

Reykjavík, 10. desember 1998.

Jón Helgason
forseti kirkjuþings.

Gunnar Sveinsson
þingskrifari.

STARFSREGLUR

um þjálfun prestsefna.

1. gr.

Á vegum og á ábyrgð biskups starfar þriggja manna þjálfunarteymi, sem sér um undirbúning guðfræðinema og kandiðata fyrir prestsþjónustu. Biskup ákvarðar starfsviðmið og verklag þjálfunarteymis.

2. gr.

Eigi síðar en í upphafi þriðja árs guðfræðináms skulu þau, sem hug hafa á kirkjulegu starfi að loknu námi, skrá sig til þjálfunar og fundar með biskupi. Þjálfunarteymi fundar árlega með skráðum þátttakendum og oftast ef þurfa þykir.

3. gr.

Komist þjálfunarteymið að þeirri niðurstöðu, að prestsstarf henti einstaklingnum illa, skal það kynnt biskupi, sem fundar síðan með nema/kandiðat.

4. gr.

Árlega skulu þau, sem hafa skráð sig til þjálfunar, sækja námskeið, sem þjálfunarteymi heldur. Þá skulu guðfræðinemar taka þátt í starfi safnaðar með reglulegum hætti og með því kynnast kirkjulífi af eigin raun.

5. gr.

Að fengnum jákvæðum umsögnum heimilar biskup kandiðat að hefja kandiðatsþjálfun. Þjálfunin skal vera minnst tveir mánuðir, hefjast með stofnanakynningu og ljúka með þjálfun